

De Moses en de Aäron van Bloemaert, hoe fraai ook, ze missen de kracht van de clair-obscur van de Italianen en van Goltzius, Bloemaert heeft dan ook geen navolgers gevonden van beteekenis.

In de 17e en 18e eeuw moet de houtsnede plaats maken voor kopergravure en ets, zwarte kunst- en stipprent. De 17e eeuw kan zich met de eenvoud niet meer tevreden stellen, de 18e eeuw nog minder.

De forsche schets, de Romeinsche krijgsman, de goden uit de mythologie, en veel meer nog de simpele opvatting der Christen-legende en de geschiedenis der heiligen, ze voldoen niet meer aan de wenschen van het volk. De 16e eeuw heeft het nieuwe tijdperk al ingehuld, de Christus aan den volke vertoond zooals Lucas van Leyden die geeft; de beste vrienden van den graveur, zijne medeburgers staan er als toeschouwers op uitgebeeld, men gaat zich indenken in de toestanden door ze voor te stellen als zich afspelende in den tijd van den artist; de handelende personen zijn gekleed in 16e eeuwsche dracht.

Zoo gaat de zucht naar uitbeelding van

de omgeving, van het levende, overheerschen, zelfs in de wedergave van gebeurtenissen van honderden jaren geleden, totdat de groote graveerscholen van portret- en historieschilders ontstaan, de minutieuze wedergave van gelaat en kleedij, waarop geen moedervlekje verge-

ten wordt ook al is 't ontsierend en geen kantje, geen parel wordt verwaarloosd.

Om dat uit te drukken is het houtblok niet bij machte, de koperplaat, de burin en de etsnaald, de berceau en het polijststaal, het puntige hamertje en de poncoen gaan aan den arbeid en men slooft zich uit om het staal van 't harnas, het fluweel van des edelmans kleed, de satijngewaden en kanten versierselen in prent te brengen.

En de houtsnijkunst wordt verwaarloosd en daalt af tot de nederige taak om ruwe kinderprenten te leveren en slordige illustratie van goedkoope boekjes.

Maar stel u voor, dat ge u in 17e of 18e eeuw tot een uitgever hadde gewend met het voorstel om een boek het licht te doen zien niet „versierd met koperen platen” maar met houtsneden, hij zou u hebben uitgelachen

HOUTSNEDE VAN DALSIEL.